

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Verduurzamen Maatschappelijk Vastgoed

RVO

Kirsten van Muijden, Ryanne Pisa

Agenda

- 1 Introductie en beleid
- 2 Sectorale routekaarten
- 3 Ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed
- 4 Kennis- & innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed
- 5 Financiering
- 6 Vragenronde

1

Introductie

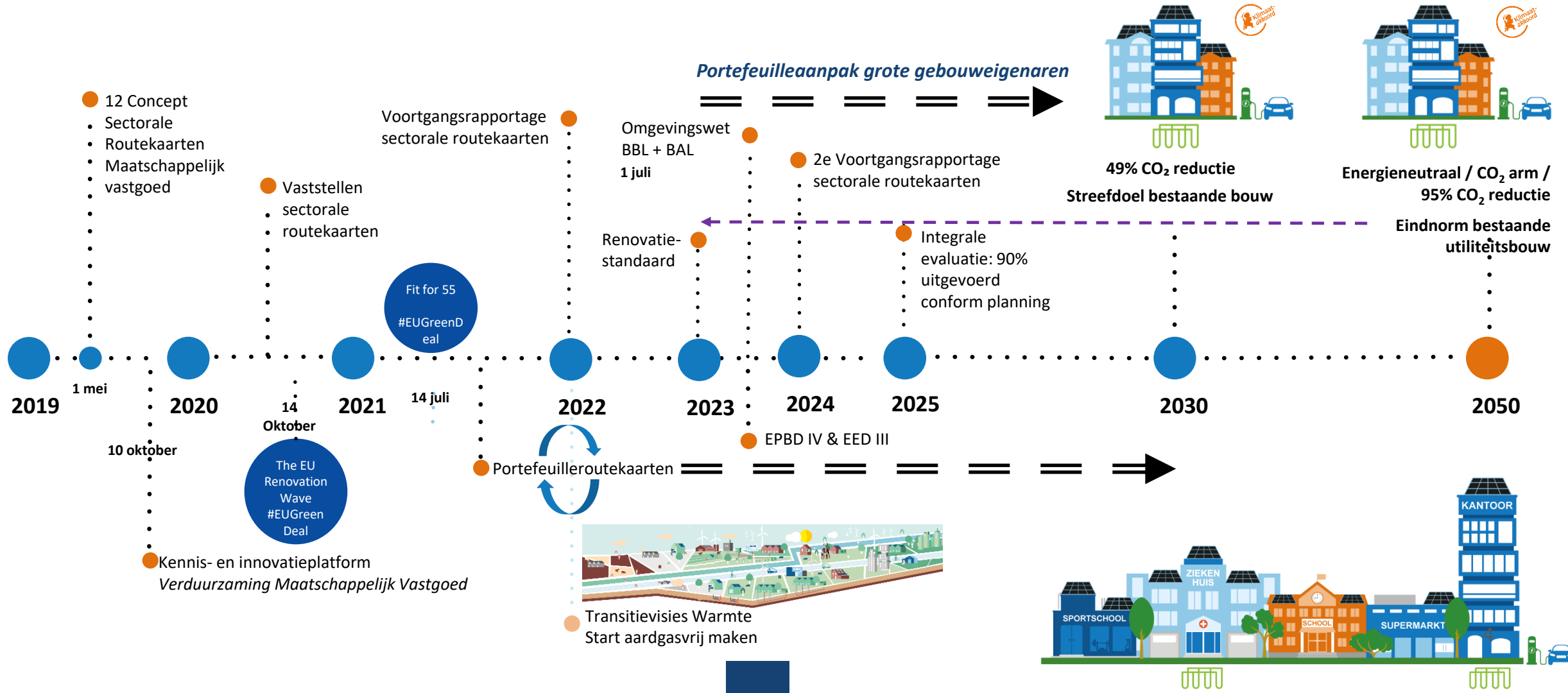

- > In hoeverre zijn jullie al bekend met RVO?
- > Wat hopen jullie uit deze sessie te halen?

1

Beleid Maatschappelijk Vastgoed

1

Beleid maatschappelijk vastgoed

Renovatiestandaard

- > Streven voor 2030
- > Niveau Energielabel A++/A+++
- > Gericht op gebouwgebonden energiegebruik
- > Bestaande Bouw
- > Na 2030 wettelijke eindnorm (gebaseerd op EPBD IV)

EPBD IV (concept)

- > Slechtste 15% gebouwen moet aangepakt zijn in 2030.
- > Vast te stellen met EU breed Energielabel.
- > Energielabelplicht voor maatschappelijk vastgoed
- > Herhalingscyclus 3 of 4 jaar.
- > Doel: verbetering naar ZEB (Zero Emission Building), ENG in NL.

EED III (concept)

- > Jaarlijks 3% van het bestaande maatschappelijk vastgoed een 'deep renovation' (BENG niveau)
- > Jaarlijkse reductie van 1,7% van het energieverbruik van maatschappelijk vastgoed

2

Sectorale routekaarten

- › 12 sectorale routekaarten voor het maatschappelijk vastgoed
- › Sectorale routekaarten voor de zorgsector opgesteld door brancheorganisaties
  - Langdurige zorg (Care)
  - Ziekenhuizen (Cure)
- › In 2022 is de voortgang van de routekaarten gemonitord
  - [Lees hier de sectorrapportage van de zorg](#)
- › In 2024 zal de voortgangsrapportage herhaald worden

3

Ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed

- Ontzorgingsprogramma gericht op klein maatschappelijk vastgoedeigenaren
- Doel: Het ontzorgen van vastgoedeigenaren van klein maatschappelijk vastgoed die zelf de kennis en capaciteit missen om hun gebouwen te verduurzamen
- 12 provinciale programma's
- Versnelling en opschaling van de verduurzaming
- Ondersteuning door adviseurs: duurzaamheidscoach of projectfacilitator
- Ondersteuning bij:
  - In kaart brengen vastgoedportefeuille
  - Inzichtelijk maken van te nemen stappen
  - Opstellen plan van aanpak en business case
  - Zoeken naar financieringsmogelijkheden
  - Zoeken van een uitvoerende partij

3

Ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed

Doelgroep van het programma (per 1 januari 2023 uitgebreid)

- Gemeenten met minder dan 50.000 inwoners
- Schoolbesturen in het primair onderwijs (PO) met maximaal 15 gebouwen
- Schoolbesturen in het voortgezet onderwijs (VO) met maximaal 10 gebouwen
- Zorgaanbieders, met uitzondering van ziekenhuizen, met maximaal 10 gebouwen
- Culturele algemeen nut beogende instellingen (Culturele ANBI's) met max 10 gebouwen
- Stichtingen, verenigingen of coöperaties ter beheer van een gebouw met een publieksfunctie zoals een dorps- of buurthuis, scoutingclub of welzijnswerk met maximaal 10 gebouwen
- Religieuze of levensbeschouwelijke instellingen met max 10 gebouwen
- Kinderopvangorganisaties met max 10 gebouwen

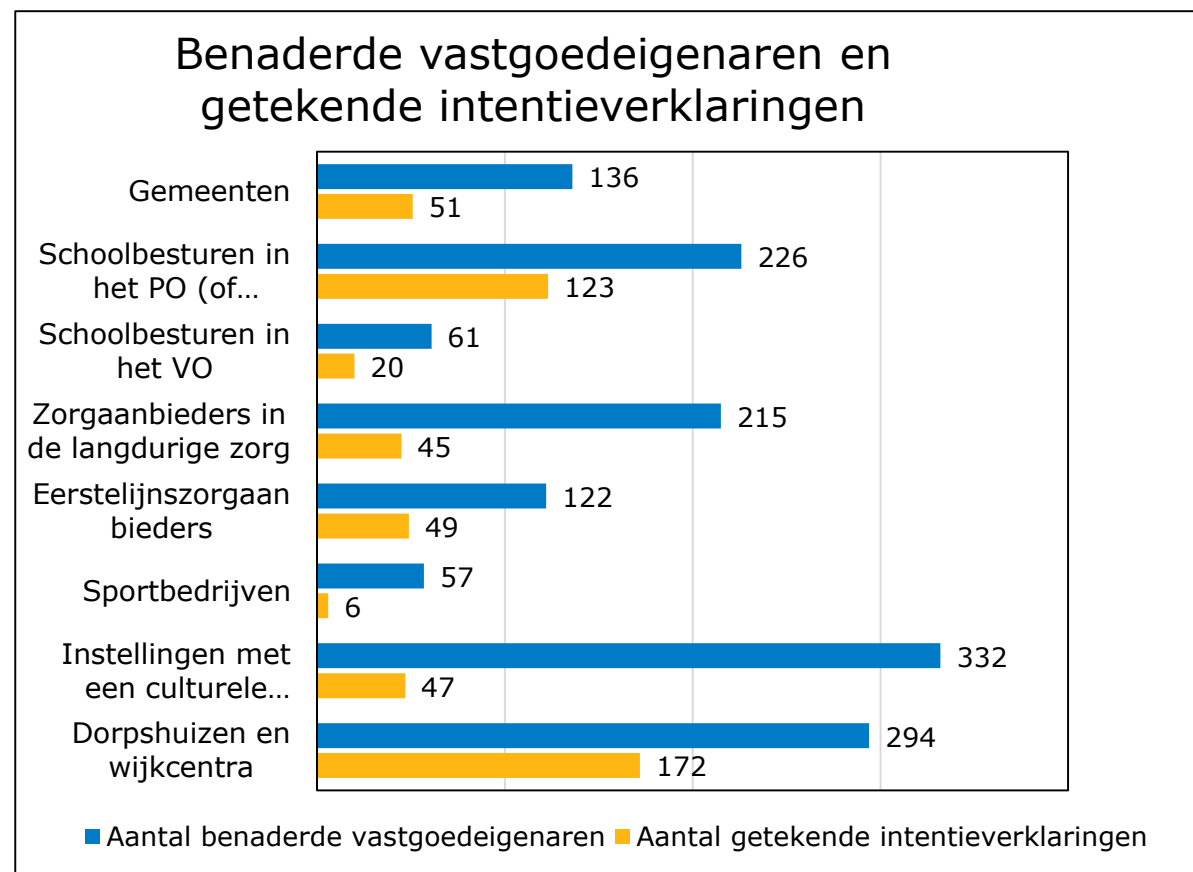

3

Ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed

- > Wat is er al behaald?
  - 1443 vastgoedeigenaren benaderd
  - 513 intentieverklaringen getekend
  - Circa 53% van het totaal eigendom van vastgoedeigenaren wordt meegenomen in het ontzorgingstraject
  - Trajecten lopen in 181 verschillende Nederlandse gemeenten

4

Kennis- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed (KIP-mv)

Het KIP-MV biedt handvaten (tools/handreikingen/praktijkvoorbeelden) per sector

- › Zorg: [Expertisecentrum Verduurzaming Zorg](#) (EVZ)
- › Sport: [Kenniscentrum Sport en Bewegen](#)
- › Onderwijs (PO & VO): [Kenniscentrum Ruimte-OK](#)
- › Gemeenten: [RVO](#)
- › Onderwijs (mbo, hbo, wo): [RVO](#)
- › Sector-breed:
  - Monumenten: [Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed](#) (RCE)
  - Maatschappelijk Verantwoord Inkopen: [PIANOo](#)

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

5

Financiering

- > Subsidies relevant voor de zorgsector
  - Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA)
  - Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)
  - Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++)
  - Energie-investeringsaftrek (EIA)
  - Milieu-investeringsaftrek (MIA) en Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (VAMIL)
- > Waarborging van leningen
  - Waarborgfonds voor de zorgsector
  - Borgstelling MKB-Kredieten Groen (BMKB-Groen) voor zorgorganisaties buiten de basis zorgverzekering

5

Investeringssubsidie duurzaam maatschappelijk vastgoed (DuMaVa)

- › Gericht op het stimuleren van maatschappelijk vastgoedeigenaren om te investeren in verduurzamingsmaatregelen
  - Verdeling budget over twee tranches (150 en 190 miljoen)
  - Budget eerste tranche overtekend
- › Vergoed een deel van de aanschafkosten incl. opstellen advies
  - Investering van ten minste drie verduurzamingsmaatregelen of integraal project

6

Vragenronde

Bedankt!

Kirsten van Muijden

<https://www.rvo.nl/maatschappelijkvastgoed>

maatschappelijkvastgoed@rvo.nl